

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye'nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Potansiyelinin Değerlendirilmesi için Teknik Destek Projesi

EuropeAid/140562/IH/SER/TR

Yeşil Gündem ile Döngüsel Ekonomi Stratejisi Arasındaki Bağlantı

**Andjelka Mihajlov – Avrupa İklim Paktı Elçisi & Sürdürülebilir Kalkınma için
Çevre Elçisi**

Faaliyet 1.2.2. Döngüsel Ekonomi Çalıştayları,
5 Ekim 2022, Ankara, Türkiye

İçerik

- 1. Yeşil Gündem ne demek
 - 1.1. AB açısından Yeşil Gündem (katılım ülkeleri için)
- 2. Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Yeşil Gündem
- 3. Ülkeler için ilgili performans :
 - 3.1.Sırbistan
 - 3.2.Arnavutluk
 - 3.3.Karadağ
 - 3.4. Bosna-Hersek
 - 3.5. Kuzey Makedonya
- 4. Sonuçlandırılan açıklamalar, başka bir deyişle olası öneriler

1.Yeşil Gündem

- Olası tanım:
 - Yeşil gündem, sürecin yürütüldüğü yerel toplulukta farklı sektörlerin aktif katılımıyla **yerel** sürdürülebilir kalkınma stratejilerinin ve planlarının geliştirildiği ve uygulandığı katılımcı bir yöntemdir.
 - Yeşil karşısında kahverengi gündem
 - **Yeşil gündem seçimle ilgili iken – daha az kulan, daha fazla geri dönüştür – kahverengi gündem, doğrudan etkilenenler bakımından, seçenek eksikliği ile ilgilidir. Zehirli kirlilikten zehirlenen yoksul toplulukların gidecek yerleri, başvuracakları kimseleri yoktur Taşınmak için güçleri ve kirliliği temizleyecek güçleri yoktur.**

Yeşil Gündem belirli bir bölgeye, ülkeye, alt bölgeye, kasabaya odaklanmalıdır.

Bu sunum şu ülkelere odaklanmıştır:

Bosna Hersek

Karadağ, Arnavutluk, Sırbistan ve Kuzey Makedonya

Yeşil Gündem ve sürdürülebilir bağlantı (4. Bölüm)

Ulaştırma (14. Fası)

Enerji (15. Fası)

Trans-Avrupa Ağları (21. Fası)

Çevre ve İklim Değişikliği (27. Fası)

1.1. AB açısından Yeşil Gündem (katılım ülkeleri için)

0 ülkeler için:

Yeşil Gündem ile Döngüsel Ekonomi aynı şey değildir

Yeşil Gündem'e uygun faaliyet yapılması bu faaliyetlerin illa Döngüsel Ekonomi kapsamında faaliyetler olduğu anlamına gelmez

*ACTION PLAN FOR THE IMPLEMENTATION OF THE SOFIA DECLARATION ON THE GREEN AGENDA FOR THE WESTERN BALKANS 2021-2030

Döngüsel Ekonomi

	Eylem	Gösterge niteliğindeki zaman dilimi	
1	Birincil hammadde üretiminin sürdürülebilirliğini geliştirmek	2030	
2	Çevreye duyarlı, dengeli bir ekonomik toparlanma elde etmek için bir endüstriyel ekosistem yaklaşımının uygulanması	2025	
3	Ürünlerin tüm yaşam döngüsüne bakarak döngüsel ekonomi stratejilerinin geliştirilmesi	2023	
4	Şehirler ve bölgeler için atık yönetimi altyapısının inşası ve bakımında daha fazla ilerleme sağlanması	2025	
5	Vatandaşları atık önleme, ayrı toplama ve sürdürülebilir tüketim konusunda bilinçlendirmek için tüketici hedefli girişimlerin tasarlanması ve uygulanması	2022	
6	Denizdeki çöplerin öncelikli konusuna özel olarak değinmek de dahil olmak üzere, plastik kirliliğinin önlenmesine ilişkin bölgesel bir anlaşmanın tamamlanması ve uygulanması	2022	
7	Sürdürülebilirlik için Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin , yer tabanlı, inovasyona dayalı dönüşüm gündemlerinin daha fazla uygulanması	2024	

3. Ülkeler için kısa anlık örnekler *:

3.1.Sırbistan

Yeşil Gündem	Döngüsel Ekonomi
Bölüm müzakereye açıldı	Süreç bazı (küçük) adımlarla ve iyi örnek vakalar, öncelikle şirket düzeyinde devam etmektedir. 2020'de, (gelecekteki) döngüsel ekonomi politikasıyla ilgili etkilerin ön analizi tamamlanıp “Sırbistan'da döngüsel ekonomi için bir Yol Haritası” yayınlanmıştır

Sunumda daha fazla bilgi mevcuttur
<https://webdosya.csb.gov.tr/db/dongusel/icerikler/7-andjelka-m-hajlov-11th-may-tr-20220613144901.pdf>

<http://env-net.org/wp-content/uploads/2021/01/Circular-Economy-2020.pdf>

3.2. Arnavutluk

Yeşil Gündem	Döngüsel Ekonomi
Yeşil Gündem ile ilgili çoğu alanda orta düzeyde hazırlanmıştır.	'Döngüsel ekonomi' kavramı hala erken bir aşamadadır. Revize edilmiş Entegre Atık Yönetimi Stratejisi, "sıfır atık" kavramının vizyonu veya algısı üzerinden geliştirilmiştir; Strateji Politika Belgesi ve 2020-2035 Entegre Ulusal Atık Yönetim Planı'nda, belgenin en başında belirtilen temel amaç, doğrusal ekonomiden döngüsel ekonomiye geçiştir, 'Döngüsel ekonomi' terimi ilk kez resmi bir belgede bulunabilir, ancak herhangi bir tanımlanmış hedef içermez.

3.3. Karadağ

Yeşil Gündem	Döngüsel Ekonomi
Bölüm, kapanışla ilgili mihenk taşlarıyla müzakereye açıldı	Karadağ'da Döngüsel Ekonomiye Doğru – Yol Haritası , hazırlanıp Nisan 2022'de sunulmuştur https://www.circularchange.com/projects-1/2022/5/3/roadmap-towards-the-circular-economy-in-montenegro

3.4. Bosna Hersek

Yeşil Gündem	Döngüsel Ekonomi
Çoğu alanda kısıtlı ilerleme	Döngüsel ekonomi, atık yönetimi üzerinden düşünülür Döngüsel ekonomiyle ilgili bazı programlar geliştirmektedir ancak henüz erken aşamasındadır

3.5. Kuzey Makedonya

Yeşil Gündem	Döngüsel Ekonomi
Kısıtlı ilerleme	Döngüsel ekonomi ilkelerini içeren atık yönetimi ve özel atık akışlarına ilişkin yasalar dizisi kabul edilmişti

4. Kararlaştırılan açıklamalar, başka bir deyişle olası öneriler

- Döngüsel Ekonomi **Sırbistan**/Arnavutluk/**Karadağ**/Bosna-Hersek/Kuzey Makedonya'da henüz erken aşamdadır.
- Seçilen ölkelerdeki işaretlerden (bana göre) sonraki yeşil gündem-döngüsel ekonomi stratejik eylemlerinde, belki de böyle amaçlanmıştır. Terimlerde boğulma ihtimali olduğu anlaşılmaktadır. Döngüsel ekonomi kavramı genellikle/hala yeşil ekonomi ve yeşil gündem ile tanımlanmaktadır. (Yeşil Gündem Döngüsel Ekonomi demek değildir; Yeşil Gündem'e uygun faaliyetler yapmak, bunların Döngüsel Ekonomi kapsamındaki faaliyetler olduğu anlamına gelmez)
- **Gelişmekte olan ölkeler Döngüsel Ekonomi Stratejisinde hedeflere odaklanmanın yanı sıra önceliklendirme yapılması tavsiye edilir.** Ekonomik modelin döngüsel ekonomi yönünde dönüşümü için devletin net bir stratejik yönüne ihtiyaç vardır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

İlginiz için teşekkürler.

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPACevre

@turkiyedonguselekonomi

@ipa.cevre

@trdonguseleko

@ipacevre

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPA Çevre/Environment TÜRKİYE

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPA Çevre

dongusel.csb.gov.tr